

PRÁCE A KLIMA

Je před námi První máj, který je od roku 1890 neodmyslitelně spjat se Svátkem práce. I když v dnešním kalendáři můžeme číst, že jde o „státní svátek“, ze začátku tomu tak rozhodně nebylo. **Prvomájová tradice vznikla na pozadí justiční vraždy několika anarchistů**, kteří v Chicagu osmdesátých let 19. století bojovali za osmihodinovou pracovní dobu. Mezinárodní dělnické hnutí pak na jejich počest a zdůraznění globálního požadavku omezení nelidské pracovní doby určilo 1. květen jako den, kdy pracující bez ohledu na jejich údajnou národnost či pohlaví vycházejí do ulic **domáhat se na jedné straně zlepšení svých životních podmínek tady a teď, ale také vyslovit svou touhu po svobodné a rovnostářské společnosti**, která by se řídila životními potřebami pracujících. Tedy nikoli tak, jak tomu bylo kdysi a je tomu i dnes, kdy žijeme v nesvobodné společnosti plné sociálních nerovností, která se řídí zejména zájmy těch nejbohatších a nejmocnějších.

Záhy však mnozí z těch nahoře pochopili, že lepší než čelit na Prvního máje oprávněným požadavkům pracujících užitím policejní síly bude přivlastnit si tento svátek, udělat z něj „státní“ a tvářit se přitom, že zájmy obyčejných lidí je zajímají. Ale nezajímají. Jde jen o to otupit hrot radikality, která by mohla smést ze světa kořistnický kapitalistický řád, popřípadě nějaký ten rádobydělnický stranicko-byrokratický režim. Není tedy divu, že dnes vychází na Prvního máje do ulic kdekdo – a s odkazem anarchistů bojujících za zkrácení pracovní doby a nejlépe za zrušení instituce námezdní práce jako takové nemá vůbec nic společného. Od bolševiků přes socdemácké zastánce „volného“ trhu až po fašisty. Pracující jsou pro ně možná tak odrazový můstek k moci, popřípadě vzývají práci jako bohulibou modlu, která má ve skutečnosti **lidi zotročit a udržet v tichosti, a je jedno, jestli to má být ve jménu boha, národa, strany, ekonomického růstu, všemohoucího trhu nebo nějakého jiného zbožštěného výmyslu**.

Není ale důvod si nechat První máj znechutit. Ani od těch, co překrucují jeho tradici a význam, ani od těch, co na něj plivou s primitivním pseudoargumentem, že jde o přivolávání minulého režimu. My, anarchisté a anarchistky, máme v tomto bodě jasno a víme, kde je naše místo – ve vrstvě neprivilegovaných, kteří nechápou, **proč by údělem jejich životů měla být nekončící dřina**, aby ukojili luxusní potřeby ekonomických elit a ještě přitom vydě-

lávali na obušek, který je přetáhne po hlavě, když se takhle nastavenému systému vzeprou. A ti méně šťastní z těchto nešťastníků musí živořit na podpoře nebo bez ní, jelikož se jim nedostává požehnání nechat se odírat ve jménu blaha šéfů.

Smyslem práce v kapitalistickém režimu se zabýváme dlouhodobě. A takto nastavenou práci odmítáme. **Odmítáme, aby se lidské bytosti musely nedůstojně prodávat těm, kteří na to mají prostředky (i když sami nepracují o nic víc)**. Takto ztracenou důstojnost jim pak zaměstnavatelé a jim naklonění politici a korporátní média pomáhají hledat v nenávisti k druhým, v nacionalismu, rasismu a podobném mentálním odpadu. Namísto toho podporujeme pojetí práce, která by nesloužila úzké skupině, ale rozvoji jednotlivce, jeho komunity a společnosti jako celku; **práce, která by nebyla symbolem vykořisťování, ale lidské emancipace a pokroku, jenž slouží všem**.

Vedle toho musíme také brát v potaz, že se nacházíme v době, kdy je nějaké dlouhé čekání na revoluční změnu a porážku kořistnického kapitalismu luxusem, jež si nemůžeme dovolit. **Kapitalistická mašinerie totiž netěží jen z práce lidí, co jsou jí odkázáni na milost**. Zisky generuje i na úkor přírody a klimatu, mění se neuvěřitelně rychlým tempem, a katastrofy, které přináší, dopadají zase nejvíc na ty nejchudší a neprivilegované. A jak jsme psali v minulém čísle A3, **svět kapitálu tímto způsobem už stihl vytěžit i budoucnost příštích generací**.

Mnozí středoškoláci a středoškolačky ale nestrkají hlavu do písku a nedělají, že se jich změna klimatu netýká. Týká se jich doslova bytostně. Středoškoláci kvůli tomu vstupují po celém světě do stávek. Vypůjčili si účinnou zbraň pracujících. Ti, jak se zdá, na ní ale už skoro zapomněli. Přitom právě stávka, do důsledku dotažená a co nejširší, je jedním z mála nástrojů, jak se něčeho domoci. Určitě neapely na volené zastupitele nebo ustrašeným předkládáním umírněných požadavků.

I když vám nejde o svobodu a rovnost, ale jen o pracovní místo, které vám umožní jakžtakž přežít, vezte, že **„na mrtvé planetě pracovní místa nejsou“**. Je třeba, aby pracující podpořili boj středoškoláků za klima. Třeba i stávkami.

Jde o naši planetu! A jediné, čemu může náš společný boj uškodit, jsou jejich špinavé zisky.